

LYGINAMUJŲ INDEKSŲ INDIVIDUALIEMS FINANSINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELIAMS BEI KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTAMS NAUDOJIMO TAISYKLĖS

Taisyklių paskirtis ir taikymo sritis

- Šios lyginamuju indeksų individualiems finansinių priemonių portfeliams bei kolektyvinio investavimo subjektams, veikiantiems pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinių investavimo subjektų įstatymą (toliau – **KIS**) naudojimo taisyklys (toliau – **Taisyklės**) įtvirtina kriterijus bei reikalavimus, kurių laikydamasi uždaroji akcinė bendrovė „Orion Asset Management“ (toliau – **OAM**) jos valdomiems individualiems finansinių priemonių portfeliams bei KIS, veikiantiems pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinių investavimo subjektų įstatymą, parenka ir/ar pakeičia lyginamuosius indeksus.
- Šių Taisyklių tikslas yra užtikrinti tinkamą lyginamuju indeksų parinkimą, keitimą ir apskaičiavimą, tuo suteikiant OAM Klientams galimybę tinkamai įvertinti finansinių priemonių portfelių bei KIS valdymo finansinius rezultatus.
- Taisyklės yra taikomos ir jų privalo laikytis visi OAM dirbantys asmenys.
- Taisyklės yra parengtos vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 03-155 su vėlesniais pakeitimais patvirtintomis Lyginamuju indeksų naudojimo taisykliemis (toliau – **Nutarimas**), LR kolektyvinio investavimo subjektų įstatymu bei kitų taikytinų teisės aktų nuostatomis.

Sąvokos

- Akcijų portfelis** – kliento turimų finansinių priemonių rinkinys, kurio investavimo strategija numato galimybę iki 100 proc. turto investuoti į nuosavybės vertybinius popierius.
- Klientas** – asmuo, kuriam OAM teikia finansinių priemonių portflio valdymo paslaugas.
- Investicinis komitetas** – OAM suformuotas kolegialus investicinių sprendimų priėmimo organas, skirtas KIS valdymui.
- Lyginamasis indeksas** – OAM pasirenkamas rodiklis, su kurio reikšmės kitimu lyginama finansinių priemonių portflio ar KIS investicijų graža.
- Mišrus portfelis** – portfelis, kurio investavimo strategija numato galimybę investuoti turtą į fiksuoto pajamingumo finansines priemones (obligacijas, indėlius ir pan.) ir nuosavybės vertybinius popierius.
- Obligacijų portfelis** – kliento turimų finansinių priemonių rinkinys, kurio investavimo strategija numato, kad 100 proc. turto investuojama į skolos vertybinius popierius ir terminuotus indėlius.
- Portflio valdytojas** – Lietuvos banko išduotą finansų maklerio licenciją, atitinkamą kvalifikaciją bei darbo patirtį turintis OAM darbuotojas, Klientui paskirtas teikti individualaus finansinių priemonių portflio valdymo paslaugas.
- Sudėtinis lyginamasis indeksas** – lyginamasis indeksas, susidedantis iš kelių visuotinai pripažintų ir plačiai naudojamų nepriklausomų asmenų sudarytų finansinių priemonių indeksų, kurių apskaičiavimo reikalavimai skelbiami viešai.
- Kitos sąvokos turi būti suprantamos taip, kaip jo apibrėžtos Nutarime.

Lyginamuju indeksų parinkimas

- OAM kiekvienam individualiam finansinių priemonių portfeliui bei KIS veiklos rezultatų vertinimui privalo parinkti Lyginamajį indeksą. Finansinių priemonių portfeliui Lyginamajį indeksą parenka Portfolio valdytojas (tvirtina OAM vadovas), o KIS – už KIS valdymą paskirtas atsakingas asmuo, priimantis investicinius sprendimus (toliau – KIS valdytojas) arba Investicinis komitetas. Parinktą KIS lyginamajį indeksą turi patvirtinti ir OAM valdyba, tvirtindama KIS steigimo dokumentų pakeitimus.

15. Finansinių priemonių portfeliams ir KIS parenkamas investavimo strategiją atitinkantis Lyginamasis indeksas, kuris gali susidėti iš vieno arba kelių visuotinai pripažintų ir plačiai naudojamų nepriklausomų asmenų sudarytų finansinių priemonių indeksų, kurių apskaičiavimo taisyklės skelbiamos viešai.
16. Lyginamasis indeksas turi būti parinktas taip, kad tiksliai atspindėtų KIS steigimo dokumentuose ar finansinių priemonių portfelio valdymo sutartyje nustatyta investavimo strategiją – investicijų rūšis (turto klasės), jų proporcijas, investicijų geografinį pasiskirstymą.
17. Detali informacija apie OAM naudojamus KIS lyginamuosius indeksus sudarančius indeksus bei jų svorį (procentais), taip pat datos, nuo kada įsigaliojo tokia atitinkamo Lyginamojo indekso sudėtis yra pateikiamas šių Taisyklių prieduose. Šiame punkte nurodyti duomenys apie Lyginamuosius indeksus taip pat skelbiami OAM internetinėje svetainėje <https://am.orion.lt/>.
18. KIS Lyginamasis indeksas turi sudaryti galimybę visuomenei tinkamai įvertinti KIS finansinius rezultatus, investicijų valdymo efektyvumą, neklaidinti esamų ir potencialių dalyvių, o Finansinių priemonių portfelio Lyginamasis indeksas atitinkamai turi sudaryti galimybę Klientui tinkamai įvertinti KIS finansinius rezultatus, investicijų valdymo efektyvumą, neklaidinti Kliento.
19. Sudėtinį lyginamąjį indeksą sudarančių indeksų svorių suma turi būti lygi 1 (100 proc.). Kai investavimo strategijoje nustatyta lanksti investicijų portfelio struktūra ir dėl to investicijos į konkrečias investicijų rūšis (turto klasės) turėtų svyruoti tarp numatyto minimalaus ir maksimalaus dydžio, šios investicijų rūšis atspindinčio Lyginamojo indekso svoris turėtų būti pasirinktas orientuojantis į labiausiai tikėtiną šios investicijų rūšies svorį valdomame investicijų portfelyje.
20. Akcijų dalį atspindinti Lyginamojo indekso dalis formuojama iš vieno regioninio akcijų indekso arba kelių regioninių indeksų. Jei investicijų portfelio investavimo strategija numato platesnį investicijų geografinį pasiskirstymą, yra įtraukiami papildomi globalūs visas rinkas apimantys indeksai.
21. Obligacijų ir Mišriems portfeliams obligacijų daliai palyginti naudojamas obligacijų investicijų regioną atspindintis indeksas arba tam tikro termino palūkanų normas atspindintys indeksai. Nestandartinėms investicijų strategijoms gali būti taikomi globalūs obligacijų rinkas atspindintys Lyginamieji indeksai.
22. Lyginamąjį indeksą gali sudaryti tik visuotinai pripažinti ir plačiai naudojami trečiųjų šalių sudaryti investicijų rinką atspindintys indeksai, kurių sudarymo reikalavimai skelbiami viešai.
23. Lyginamojo indekso reikšmės pokytis lyginamas su individualaus finansinių priemonių portfelio vertės ar KIS veiklos rezultatų pokyčiu.
24. Finansinių priemonių portfelio valdytojas turi užtikrinti tinkamą Lyginamojo indekso apskaičiavimą ir Klientui teikiamoje reguliarioje ataskaitoje pateikti portfelio valdymo rezultatų palyginimą su investavimo rezultatų Lyginamuoju indeksu, dėl kurio naudojimo OAM ir Klientas yra susitarę finansinių priemonių portfelio valdymo sutartyje.
25. Skelbdama KIS veiklos rezultatus, OAM juos lygina su Lyginamuoju indeksu Lietuvos banko nustatyta tvarka. Šis reikalavimas netaikomas pagrindinės informacijos investuotojams dokumente skelbiamiems KIS veiklos rezultatams. KIS Lyginamasis indeksas taip pat turi būti nurodytas KIS metų ataskaitoje.

Lyginamojo indekso keitimas

26. Šiose Taisykliše nustatytus Lyginamuosius indeksus finansinių priemonių portfeliams keičia Portfelio valdytojas (tvirtina OAM vadovas), o KIS – KIS valdytojas arba Investicinės komitetas (vadovaujantis KIS steigimo dokumentais). Pakeistą KIS lyginamajį indeksą turi patvirtinti ir OAM valdyba, tvirtindama KIS steigimo dokumentų pakeitimą.
27. Portfelio valdytojas, KIS valdytojas ar Investicinės komitetas peržiūri Lyginamojo indekso sudėtį ir nedelsiant inicijuoja pakeitimą, jeigu:
 - 27.1. iš esmės pasikeičia individualaus finansinių priemonių portfelio ar KIS investavimo strategija. Lyginamasis indeksas turi būti pakeistas arba suderintas su nauja finansinių priemonių portfelio ar KIS investavimo strategija ne vėliau, nei įsigalioja nauja investavimo strategija;
 - 27.2. nutrauktas Lyginamajį indeksą sudarančių indeksų skaičiavimas ir viešas skelbimas;
 - 27.3. Lyginamujujų indeksų struktūros pokyčiai nebeleidžia tinkamai jų naudoti finansinių priemonių portfelio ar KIS veiklos finansiniams rezultatams atskleisti;
 - 27.4. koreliacijos koeficientas nuolatos arba sistemingai yra mažesnis už nustatyta dydį (koreliacijos koeficientas per statistiškai reikšmingą laikotarpį (ne mažiau kaip 6 mėn.) tarp Lyginamojo indekso ir vieneto vertės mėnesio pokyčių turi būti didesnis nei 0,7);

- 27.5. atsiranda kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių būtina keisti Lyginamajį indeksą.
28. Lyginamasis indeksas keičiamas Portfelio valdytojo, KIS valdytojo arba Investicinio komiteto iniciatyva šiose Taisyklose numatyta tvarka, taip pat vadovaujantis finansinių priemonių portfelio valdymo sutartimi, KIS steigimo dokumentais ir kitais taikytinais teisės aktais.
 29. Portfelio valdytojas arba KIS valdytojas ar Investicinis komitetas, norėdamas keisti valdomo finansinių priemonių portfelio ar atitinkamai, KIS, Lyginamajį indeksą, turi nurodyti Lyginamojo indekso keitimo priežastis ir gauti išankstinį OAM vadovo sutikimą.
 30. Portfelio valdytojas yra atsakingas už informacijos apie Lyginamojo indekso pakeitimus pateikimo Klientui organizavimą, vadovaudamas su Klientu sudaryta portfelio valdymo sutartimi, ir Lyginamuų indeksų įsigaliojimo terminų kontroliavimą.
 31. KIS valdytojas yra atsakingas už informacijos apie Lyginamojo indekso pakeitimus pateikimo KIS klientams organizavimą KIS steigimo dokumentuose numatyta tvarka ir Lyginamuų indeksų įsigaliojimo terminų kontroliavimą.

Lyginamojo indekso reikšmių apskaičiavimas

32. Skaičiuojant Lyginamojo indekso reikšmės pokytį, naudojamos eurais išreikštos indeksų vertės arba indekso valiuta išreikštos vertės, priklausomai nuo portfelio strategijos.
33. Skaičiuojant Lyginamojo indekso reikšmę, valiuta, kuri naudota apskaičiuojant Lyginamajį indeksą sudarančių indeksų reikšmes, ir valiuta, kuria skaičiuojama portfelio vertė, turi būti vienodos, išskyrus tuos atvejus, kai valiutos kursų pokyčių rizika apdraudžiama išvestinėmis finansinėmis priemonėmis.
34. Jei Lyginamasis indeksas yra sudėtinis, skaičiuojant lyginamojo indekso reikšmės pokytį, reikia sudėti Lyginamajį indeksą sudarančių indeksų reikšmių pokyčius, padaugintus iš tų indeksų svorių Lyginamajame indekse.
35. Lyginamojo indekso reikšmė yra apskaičiuojama pagal formulę:

$$I_i = (1 + \Delta I_i) \cdot I_{i-1} \quad \Delta I_i = \sum_{j=1}^n \omega_j \cdot \Delta Z_{ji} \quad \Delta Z_{ji} = \frac{Z_{ji} - Z_{ji-1}}{Z_{ji-1}} \quad I_0 = 100,$$

čia

I_i – lyginamojo indekso reikšmė i dieną;
D I_i – lyginamojo indekso pokytis (grąža) per i laikotarpį (darbo dieną);
D Z_{ji} – lyginamajį indeksą sudarančio Z_j-ojo indekso vertės pokytis per i-ajį laikotarpį (darbo dieną);
φ_j – lyginamajį indeksą sudarančio Z_j-ojo indekso svoris lyginamajame indekse;
Z_{ji} – lyginamajį indeksą sudarančio Z_j-ojo indekso vertė i dieną;
Z_{ji-1} – lyginamajį indeksą sudarančio Z_j-ojo indekso vertė i-1 dieną;
n – lyginamajį indeksą sudarančių Z_j-ujų indeksų skaičius;
I₀ – lyginamojo indekso reikšmė pirmąjį indekso skaičiavimo dieną.

36. Perskaičiuota vieneto (finansinių priemonių portfelio) vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$PV_i = (1 + \Delta v_i) \cdot PV_{i-1} \quad \Delta v_i = \frac{v_i - v_{i-1}}{v_{i-1}} \quad PV_0 = 100,$$

čia

PV_i – perskaičiuota vieneto vertė i dieną;
D v_i – vieneto vertės pokytis per i-ajį laikotarpį (darbo dieną);
v_i – vieneto vertė i dieną;
v_{i-1} – vieneto vertė i-1 dieną;
PV₀ – perskaičiuota vieneto vertė pirmąjį lyginamojo indekso skaičiavimo dieną.

37. Lyginamojo indekso reikšmė ir perskaičiuota vieneto vertė turi būti apskaičiuojama tuo pačiu dažnumu kaip ir vieneto vertė.

38. Jeigu keičiamas lyginamasis indeksas, paskutinė buvusios sudėties lyginamojo indekso reikšmė tampa pirma naujos sudėties lyginamojo indekso reikšme, o perskaičiuota vieneto vertė skaičiuojama toliau.
39. Kiti rodikliai (metinis alfa rodiklis, beta rodiklis, metinė indekso sekimo paklaida, koreliacijos koeficientas, bei metinis standartinis nuokrypis) apskaičiuojami pagal toliau nurodytas formules:

39.1. metinis alfa rodiklis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$\alpha = (1 + \alpha_m)^{12} - 1,$$

$$\alpha_m = \frac{\sum_{i=1}^n \Delta v_i - \beta \cdot (\sum_{i=1}^n \Delta I_i)}{n}$$

čia

a – metinė alfa rodiklio reikšmė;

α_m – mėnesio alfa rodiklio reikšmė;

n – i-ujų laikotarpių (mėnesių) skaičius;

b – pensijų fondo arba kolektyvinio investavimo subjekto beta rodiklio reikšmė;

Dv_i – vieneto vertės pokytis (proc.) per i-ajį laikotarpį;

Dl_i – lyginamojo indekso reikšmės pokytis (proc.) per i-ajį laikotarpį;

39.2. beta rodiklis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$\beta = \frac{n \cdot (\sum_{i=1}^n \Delta I_i \cdot \Delta v_i) - (\sum_{i=1}^n \Delta I_i) \cdot (\sum_{i=1}^n \Delta v_i)}{n \cdot \sum_{i=1}^n \Delta I_i^2 - (\sum_{i=1}^n \Delta I_i)^2},$$

čia

b – beta rodiklio reikšmė;

n – i-ujų laikotarpių (mėnesių) skaičius per periodą, kuriam skaičiuojama beta (metus);

Dv_i – vieneto vertės pokytis (proc.) per i-ajį laikotarpį;

Dl_i – lyginamojo indekso reikšmės pokytis per i-ajį laikotarpį;

39.3. metinė indekso sekimo paklaida apskaičiuojama pagal formulę:

$$SP = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n ((\Delta v_i - \Delta I_i) - \bar{R})^2}{n-1}} \cdot \sqrt{n},$$

$$\bar{R} = \frac{\sum_{i=1}^n (\Delta v_i - \Delta I_i)}{n},$$

čia

SP – (metinė) indekso sekimo paklaida;

\bar{R} – i-ujų laikotarpių (mėnesių) vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio skirtumų aritmetinis vidurkis per periodą, kuriam skaičiuojama sekimo paklaida (metus);

n – i-ujų laikotarpių (mėnesių) skaičius per periodą, kuriam skaičiuojama sekimo paklaida (metus);

Dv_i – vieneto vertės pokytis per i-ajį laikotarpį (mėnesi);

Dl_i – lyginamojo indekso pokytis per i-ajį laikotarpį (mėnesi);

39.4. koreliacijos koeficientas apskaičiuojamas pagal formulę:

$$\rho = \frac{\sum_{i=1}^n (\Delta v_i - \bar{\Delta v})(\Delta I_i - \bar{\Delta I})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (\Delta v_i - \bar{\Delta v})^2} \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n (\Delta I_i - \bar{\Delta I})^2}} \quad \bar{\Delta v} = \frac{\sum_{i=1}^n \Delta v_i}{n} \quad \bar{\Delta I} = \frac{\sum_{i=1}^n \Delta I_i}{n},$$

čia

- ρ – koreliacijos koeficientas tarp vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso pokyčiu;
- $D v_i$ – vieneto vertės pokytis per i-ąjį laikotarpį (mėnesį);
- $D I_i$ – lyginamojo indekso pokytis per i-ąjį laikotarpį (mėnesį);
- n – i-ujų laikotarpių (mėnesių) skaičius per periodą, kuriam skaičiuojamas koreliacijos koeficientas (metus);
- $\bar{\Delta v}$ – laikotarpio vieneto vertės pokyčio aritmetinis vidurkis;
- $\bar{\Delta I}$ – laikotarpio lyginamojo indekso pokyčio aritmetinis vidurkis;

39.5. metinis standartinis nuokrypis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$\sigma_{met} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (\Delta R_i - \text{vid}(\Delta R))^2}{n-1}} \cdot \sqrt{n}$$

$$\text{vid}(\Delta R) = \frac{\sum_{i=1}^n \Delta R_i}{n},$$

čia

- S_{met} – vieneto vertės pokyčio arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis;
- DR_i – vieneto vertės arba lyginamojo indekso reikšmės pokytis per i-ąjį laikotarpį (darbo dieną);
- $\text{vid}(\Delta R)$ – laikotarpio vieneto vertės pokyčio arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčio aritmetinis vidurkis;
- n – i-ujų laikotarpių skaičius per periodą, kuriam skaičiuojamas standartinis nuokrypis (metus).

KIS lyginamujujų indeksų skelbimas

40. OAM savo internetinėje svetainėje <https://am.orion.lt/> skelbia toliau nurodytą informaciją apie KIS lyginamuosius indeksus:
 - 40.1. Lyginamujujų indeksų sudėtis, nurodant indeksą arba indeksus, iš kurių sudarytas Lyginamasis indeksas ir jų svorius lyginamajame indekse;
 - 40.2. sudėtinį lyginamajį indeksą sudarančių indeksų ir jų svorių pasirinkimo pagrindimas;
 - 40.3. linijinę diagramą, vaizduojančią perskaičiuotų vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių dinamiką nuo lyginamojo indekso skaičiavimo pradžios.
41. OAM internetinėje svetainėje skelbiami duomenys apie Lyginamuosius indeksus turi būti atnaujinami ne rečiau kaip du kartus per mėnesį, išskyrus specialiųjų KIS, kurie vieneto vertes skelbia rečiau nei du kartus per mėnesį. Tokiu atveju, kai skelbiama vieneto vertė, duomenys turi būti atnaujinami.
42. KIS metų ataskaitoje vieneto vertės pokyčiai turi būti lyginami su lyginamojo indekso pokyčiais (proc.), taip pat privaloma nurodyti metų koreliacijos koeficiente ir beta rodiklius, metinius (angl. *annualized*) indekso sekimo paklaidos, alfa ir standartinio nuokrypio rodiklius bei pateikti jų paaiškinimus.
43. Jei yra reikšmingų neatitikimų tarp Lyginamojo indekso ir vieneto verčių pokyčių, OAM turi pateikti su tuo susijusius paaiškinimus.
44. Lyginant lyginamojo indekso pokyčius su vieneto vertės pokyčiais, OAM privalo nurodyti lyginamojo indekso sudėtį.

45. KIS dalyviai su šiomis Taisykliemis gali susipažinti darbo dienomis nuo 8 val. iki 17 val. OAM buveinėje, adresu Antano Tumėno g. 4, Vilniuje, taip pat interneto svetainėje <https://am.orion.lt/>, kurioje taip pat skelbiamos Lyginamuju indeksų sudėtys; sudėtinį lyginamajį indeksą sudarančių indeksų ir jų svorių pasirinkimo pagrindimas bei linijinė diagrama, vaizduojanti perskaičiuotų vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių dinamiką nuo lyginamojo indekso skaičiavimo pradžios.

Taisyklių keitimo ir tvirtinimo tvarka

46. Sprendimą dėl Taisyklių tvirtinimo ir keitimo priima OAM generalinis direktorius.
47. Apie lyginamojo indekso ar Taisyklių pakeitimus OAM privalo raštu pranešti Lietuvos bankui ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl pakeitimo priėmimo. Jei lyginamasis indeksas buvo keičiamas, privaloma nurodyti keitimo priežastis. Lietuvos bankui taip pat reikia pateikti naujų Taisyklių lyginamojo varianto elektroninę versiją, ją atsiunciant elektroninio pašto adresu ivs@lb.lt. Minėtos informacijos skelbimą organizuoja OAM generalinis direktorius.

Baigiamosios nuostatos

48. Šios Taisyklių įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos ir turi būti peržiūrimos ne rečiau kaip vieną kartą per du metus arba pasikeitus teisės aktams, susijusiems su šiomis Taisykliemis.

Priedas:

Nr. 1 – Suderintosios investicinės kintamojo kapitalo bendrovės „OMX Baltic Benchmark Fund“ lyginamasis indeksas

Nr. 2 – „ZPR Global Equity Fund“ suderintojo investicinio fondo lyginamasis indeksas

UAB „Orion Asset Management“
generalinis direktorius Ramūnas Baranauskas

Suderintosios investicinės kintamojo kapitalo bendrovės „OMX Baltic Benchmark Fund“ lyginamajį indeksą sudarantys indeksai:

1. Nuo 2011 m. sausio 1 d.:

Eilės Nr.	Lyginamajį indeksą sudarantys indeksai	Svoris (procentais)	Informacija apie lyginamajį indeksą
1.	OMX Baltic Benchmark GI	100 %	www.nasdaqbaltic.com
	Viso:	100 %	

UAB „Orion Asset Management“
generalinis direktorius Ramūnas Baranauskas

„ZPR Global Equity Fund“ suderintojo investicinio fondo (toliau – Fondas) lyginamajį indeksą sudarantys indeksai:

1. Nuo 2013 m. sausio 2 d.

Eilės Nr.	Lyginamaji indeksą sudarantys indeksai	Svoris (procentais)	Lyginamojo indekso apskaičiavimo taisyklių viešo skelbimo vieta
1.	MSCI World USD	100 %	http://www.msci.com
	Viso:	100 %	

Uždarosios akcinės bendrovės „Orion Asset Management“ generalinis direktorius Ramūnas Baranauskas

